

FLORI BĂLĂNESCU
în dialog cu **CRISTIAN TRONCOTĂ**

SECURITATEA
NOASTRĂ
CEA
DE TOATE
ZILELE

CORINT
BOOKS

—2020—

Cuprins

<i>Argument</i>	5
Capitolul 1 – <i>Securitatea, instituție represivă a statului totalitar</i> ...	9
Capitolul 2 – <i>Despre meseria de istoric. Perspective diferite de evaluare</i>	32
Capitolul 3 – <i>Alți „crai de la răsărit”. Securității exponenți: Pacepa, Vlad și Caraman</i>	64
Capitolul 4 – <i>Prea „iubitul conducător” într-o analiză fără inhibiții</i>	80
Capitolul 5 – <i>Mișcarea Goma și represiunea Securității</i>	112
Capitolul 6 – <i>Trădătorii și eroii Securității în evenimentele din decembrie 1989</i>	176
Capitolul 7 – <i>Efectele amestecate ale „democrației originale”</i>	197
Capitolul 8 – <i>Arc peste timp – comparații (ne)deranjante</i>	213
Capitolul 9 – <i>Procesul comunismului și fenomenul „Petrov”</i>	234
 <i>Anexă</i>	 253
<i>Lista abrevierilor</i>	288
<i>Index</i>	291

Capitolul 4

Prea „iubitul conducător” într-o analiză fără inhibiții

Presupunerea Dvs., alături de alte lucruri pe care le știm și noi, „civilii”, arată că Securitatea devenise stat în stat, insubordonată partidului-stat? De ce credeți că anul 1978 a fost important pentru istoria României? A fost mai important, să zicem, din punct de vedere al volumului de lucru, decât 1977, un an de mari perturbări și operațiuni represive interne și de explozie a deficitului de imagine a dictatorului pe plan extern?

Pentru că până atunci, comportarea lui Ceaușescu, atât pe plan intern, cât și pe cel extern a fost una rezonabilă. Din acest an devine un dictator tiranic. Să mă explic. Dar vă spun de la început că singur și-a provocat compromiterea și suprimarea. Înainte de a face referire la perioada 1977–1978, să amintesc doar în trecere câteva greșeli impardonabile făcute de Ceaușescu în raporturile cu Securitatea. Prima a fost în 1968, când, în urma anchetei de partid privind abuzurile Securității din anii 1950, nu a luat nicio măsură, parcă totul ar fi fost conceput pentru capitalizarea politică în dauna memoriei lui Dej și a principalilor săi susținători, iar Securitatea a ieșit rău de tot șifonată. Nu s-a amintit nimic de consilierii sovietici și cum stăteau ofițerii români în fața lor, cu capul plecat, ca niște ghiociei, iar toată munca lor era cunoscută la Lubianka, sediul moscovit al KGB, de unde veneau și cele mai importante ordine. Securitatea anilor 1950 și începutul anilor 1960

nu a avut nimic național, a fost un „Aparat” care mirosea a parfum de Kremlin, de sus până jos. Ceaușescu nu a scos o vorbuliță despre rețeaua kaghebigă din România ori despre consilierii sovietici, parcă nici n-ar fi existat. Și a avut această atitudine pentru că și el luase lumină de la înaltele școli moscovite în ale politicii și acțiunilor oculte, alături de viitorul general Ștefan Kostyal, care mai târziu avea să-i devină ostil și să se numere printre cei care coagulau grupul pucist, de militari și civili, din 1984–1985.

Al doilea moment este moartea doctorului său personal, Abraham Schächter, care s-a sinucis, la începutul lunii martie 1973, aruncându-se – unii spun că ar fi fost aruncat – de pe clădirea Spitalului de urgență, lăsând în urmă o scrisoare către Elena Ceaușescu unde își cerea iertare pentru gestul la care a recurs din cauza presiunilor insuportabile făcute de Securitate. Printre măsurile luate de Ceaușescu se numără acțiunea „Jarul”, prin care toate dosarele unde apărea numele lui au fost dezmembrate, iar documentele respective arse. O altă măsură l-a împuternicit pe generalul Nicolae Doicaru alături de generalul Ion Mihai Pacepa să facă un nou regulament de funcționare a DIE, care urma să-și subordoneze și Direcția de Contraspionaj. Ceaușescu le mai ceruse să legalizeze și activitățile prin care se obțineau informații sau se culegeau probe pentru ancheta penală (percheziția secretă, interceptarea convorbirilor, violarea corespondenței, filajul, falsificarea identităților etc.). Dar, în Decretul nr. 363 din 1973, redactat prin scriere de mână într-un singur exemplar și având trei zerouri, adică strict secret de importanță deosebită, după cum ordonase Ceaușescu¹, și care a rămas clasificat, nu apare nimic din toate acestea, legalizarea nu s-a făcut nici în perioada care a urmat până în 1989, în schimb, DIE este împuternicită să dea grade militare oricărui salariat din orice minister, putând lucra astfel pentru Securitate în calitate de ofițer acoperit. Practic, a deschis calea abuzurilor DIE, prin faptul că și-a recrutat agenți care activau în toate domeniile sensibile

¹ Vezi Ion Mihai Pacepa, *Cartea Neagră a Securității*, Vol. 3, Editura Omega SRL, București, 1999, p. 76.

(diplomație, comerț exterior, radio și televiziune, presa scrisă etc.). Nu cunosc ca astăzi să se fi renunțat la astfel de practici.

Oricum, Securitatea a reacționat chiar foarte repede, în sensul de a încerca o reabilitare în fața secretarului general. Așa s-ar explica dejucarea unui atentat împotriva lui Ceaușescu, cu doar două zile înainte de vizita lui în Germania Federală, în 24 iunie 1973. Despre acest caz ne vorbește un singur memorialist al fostei Securități, Victor Mitran. Din mărturiile sale ar rezulta că generalul Ion Mihai Pacepa a informat structurile de contraspionaj și antiterorism ale vest-germanilor că un grup de legionari din Spania s-a deplasat la München pentru un atentat asupra lui Nicolae Ceaușescu. La descinderea făcută de structurile specializate vest-germane, grupul de atentatori ar fi fost luat ca din oală. S-ar fi găsit puști cu lunetă și grenade în posesia așa-zisilor atentatori. În lucrările sale memorialistice Pacepa nu vorbește despre un astfel de atentat. Am consultat și alți foști ofițeri de Securitate care lucrau atunci la Direcția de pază și protecție și mi-au spus că nu-și aduc aminte de existența unui astfel de atentat. Real sau nu, atentatul dejucat la München probabil că a ajuns la urechile comandantului suprem. Ceea ce era esențial. Nu conta dacă atentatul a fost real sau nu, ci important era să ajungă la urechile lui Ceaușescu informații despre un atentat dejucat de Securitate. Șeful statului a decis să facă până la urmă vizita, dar scoțând din traseu orașul München.

Un an mai târziu, același Pacepa îi prezenta lui Ceaușescu o altă reușită a Securității externe: primele produse ale fabricii de diamante sintetice. Despre acest aspect Pacepa vorbește foarte sumar în lucrările sale memorialistice, deși avusese o contribuție substanțială.¹ Prin astfel de acțiuni, Pacepa a urmărit nu neapărat reabilitarea Securității în fața lui Ceaușescu, ci, în primul rând, să demonstreze că este omul de cea mai mare încredere. Din nefericire, Ceaușescu chiar l-a crezut, ceea ce avea să-i devină fatal.

Un alt moment de tensiune între Ceaușescu și Securitate s-a consumat ca urmare a acțiunii „Peregrinii”. Ea s-a derulat la

¹ Ion Mihai Pacepa, *Cartea Neagră a Securității*, p. 139.

indicația secretarului general al partidului și a fost pusă în practică de Ion Stănescu, șeful CSS. În perioada 1970–1973, generali și ofițeri superiori din conducerea DIE au fost însărcinați să utilizeze metodele și mijloacele muncii de securitate pentru ca statul român să colecteze fonduri valutare și bunuri mobile de la ru-dele cetățenilor români care solicitaseră plecarea definitivă din țară. Coordonarea acțiunii a fost încredințată generalilor Gheorghe Bolînu, din DIE, și Eugen Luchian, ca reprezentant al Secției speciale pentru problemele MI și MAPN din subordinea Președinției Consiliului de Miniștri, fiind implicați și alți ofițeri superiori din serviciul de spionaj al României.

În cei patru ani în care s-au derulat acțiunile *Operațiunii „Peregrinii”*, statul român a încasat valori (automobile, imobile și valută) care se ridică la aproximativ 6 milioane de dolari. Numai că în conturile personale ale ofițerilor DIE au rămas sume apreciabile, din comisi-oanele primite, total ilegal, care și ele depășesc valoarea cifrei încasate oficial de statul român. Din cauza ecourilor total nefavorabile din presa occidentală, la 14 septembrie 1973, printr-un ordin al ministrului de interne, acțiunea „Peregrinii” a fost sistată. În ciuda acestui ordin, ofițerii DIE au continuat până în 1978 să rămână în relații cu persoanele interesate în obținerea pașapoartelor în vederea emigrării, încasând atenții și comisioane substanțiale în bunuri de larg consum, automobile, valută. Dezertarea lui Pacepa a pus capăt acestor ilegalități, iar la conducerea Securității s-a constituit o comisie de cercetare. Dintr-un referat întocmit de colonelul Gheorghe Vasile, șeful structurii de Anchete penale, la 28 noiembrie 1978 și înaintat spre aprobare lui Tudor Postelnicu, șeful DSS, aflăm că mai mulți ofițeri implicați au fost pedepsiți disciplinar, unii trecuți în rezervă, iar generalul Luchian a fost condamnat la 8 ani închisoare.¹ Ce reținem de aici? În primul rând, că Securitatea i-a făcut mari probleme de credibilitate și imagine lui Ceaușescu, iar în al doilea rând, năravul

¹ Vezi, pe larg, Liviu Țăranu, „Afacerea «Peregrinii» (1970–1973). Români vânduți la bucată”, în *Evenimentul istoric*, nr. 27, 29 mai – 26 iunie 2020, pp. 80–83.

ofițerilor din „Aparatul extern”, care nu prea se ocupau de spionaj, ci de afaceri personale care au prejudiciat statul român.

Trebuie să subliniem că e vorba de cetățenii de origine etnică română, și nu de cei de origine germană sau evreiască. Aceștia din urmă au făcut obiectul unor operațiuni separate de „vânzare” pe valută. Ceaușescu s-a dovedit un abil speculant, a scos bani și din vânzarea oamenilor, exploatând dorința acestora de libertate și responsabilitatea RFG și a Israelului față de cei de același sânge. În 22 de ani, au fost vânduți 226 000 de etnici germani din România, oamenii ajunseseră să fie prețăluiti ca la târg, în funcție de pregătirea profesională și de educație: un student făcea 5 000 de mărci germane, un absolvent de facultate, 11 000, un muncitor calificat, 1 200. Prețurile au devenit fixe după 1978 (4 000) și după 1987 (8 700 de mărci germane). Așa reiese din documentele puse la dispoziție de CNSAS.

Așa este! Și un alt exemplu de greșală, de data aceasta forțată, a lui Ceaușescu. La începutul anilor 1980, a împuternicit DIE, devenit CIE, să identifice debușee și să se implice în vânzarea mărfurilor pe stoc, pentru a se obține valuta atât de necesară plății datoriei externe, ceea ce efectiv a dus la imposibilitatea de a mai putea verifica fiecare ofițer în afacerile și relațiile pe care și le crea, dar mai ales asupra sumelor de bani pe care și le însușeau din negocieri și comisioane. Or, tocmai CIE a avut o contribuție importantă la prăbușirea lui Ceaușescu, în sensul că ofițerii erau interesați să rămână cu sumele de bani acumulate și rulate în conturi numai de ei știute.

Dar să revin la 1978, anul despre care m-ați întrebat. Despre ce s-a întâmplat în 1977 cu Mișcarea Goma vom face, desigur, o discuție separată. Așadar, ne aflăm la câteva luni de când Ceaușescu îl refuzase pe Jimmy Carter să înscrie economia României pe bursele mondiale. Președintele american i-a spus lui Ceaușescu, la 13 aprilie 1978, la Casa Albă, când s-au întâlnit, că economia românească valorează, conform experților americani, 170 de miliarde de dolari. Proiectele de dezvoltare a României erau grandioase, vizau

o perspectivă până în 2010, iar România nu mai avea de unde să se împrumute. Deci soluția era corectă. Bursele puteau oferi investiții pentru dezvoltarea țării. Datoria de 11 miliarde de dolari nu mai permitea alte împrumuturi de la Banca Mondială, iar Fondul Monetar, de asemenea, nu mai acorda împrumuturi până când nu începea să se plătească din datorii. Ceaușescu a refuzat o asemenea propunere (șansă pentru România)¹.

Când Ceaușescu s-a împrumutat, începând cu 1975, la Banca Mondială, el nu a realizat – iar consilierii, dacă au știut, nu l-au avertizat – că, dacă te împrumuți la cei bogați, devii automat dependent de cei bogați. Nu spune nimeni că nu a fost bine intenționat pentru perspectiva de dezvoltare a țării. Nu avea la cine să apeleze. S-a dus la Moscova să ceară împrumut, iar marii tovarăși în ideologie i-au spus că nu au în vistierie decât 1 000 de ruble disponibile. Ceaușescu nu și-a dat seama că sovieticii îi dăduseră, de fapt, un semnal foarte clar că tot de ei depindeam. Eram la câțiva ani după evenimentele din 1968, din Cehoslovacia. S-a suferat pe ruși și a apelat la cei bogați din Occident. În 1978, începea să suporte consecințele.

Tot în 1978, s-au produs o serie de rotiri de cadre și treceri în rezervă ale unor generali din fruntea Armatei și Securității: Nicolae Doicaru, șeful spionajului, trecut în rezervă și trimis în martie la Ministerul Turismului; generalul Nicolae Militaru, șeful Armatei a II-a, trecut în rezervă și trimis la Ministerul Construcțiilor Industriale; generalul Vasile Ionel, șef al Direcției Generale a Înzestrării Armatei, trimis la Canalul Dunăre–Marea Neagră și alții. Toți aveau ca element comun „suspiciuni rezonabile” că se aflau în legături neoficiale cu serviciile secrete sovietice, adică fără aprobarea guvernului României. Ulterior, au ieșit la iveală și alte dovezi de necontestat privind legăturile lor oculte cu sovieticii.

¹ Vezi, pe larg, la Ștefan Ciochinăru, „În ce lume trăim, după prăbușirea comunismului”, în *Magazin istoric*, an LII, serie nouă, nr. 12 (633), decembrie 2019, pp. 41–44.

Urmează imediat dezertarea lui Pacepa, la 24 iulie 1978, când același președinte american, Jimmy Carter, semnează cererea de azil politic solicitată de Pacepa. Și tot acum, „colac peste pupăză”, a venit și Brejnev cu „doctrina lui nucleară”: „vom fi primii care vom lovi cu arma nucleară” în cazul unui conflict militar. A convocat la Moscova, la 22–23 noiembrie 1978, adunarea șefilor de stat din Tratatul de la Varșovia, toți au semnat *Declarația comună*, cu o singură excepție, România. Dar nu numai că șeful statului nu a semnat, a declarat de la înalta tribună a adunării că nu asta era soluția pentru pacea mondială. Doctrina primei lovituri nucleare a numit-o „inadmisibilă”. Personal, cred că a fost un afront mult mai mare la adresa Moscovei decât declarația din 21 august 1968, de la balconul CC. Moscova nu a mai suportat astfel de insolente, a reactivat *Planul Dnestr*, despre care vorbește și Pacepa, care avea ca principal obiectiv schimbarea lui Ceaușescu cu un lider comunist docil Moscovei. Atenție!, i-au trebuit KGB-GRU, care avea și concursul tacit și perfid al Securității, 11 ani să-l schimbe pe Ceaușescu? Ori n-au realizat acest lucru decât în contextul în care Gorbaciov a reușit să aibă și concursul SUA? Securitatea, la rândul ei, întocmise un plan de contracarare, unii autori i-au spus „Planul M”¹ (de la Mobilizare), eu l-am întâlnit sub indicativul de „IS Rivine 70”², actualizat anual. Dar nu mai contează, pentru că, la fel ca și Rețeaua „S” de rezistență a Securității, nici măcar Ordinul 02600 privind cooperarea cu alte instituții de forță³ nu a fost pus în aplicare în timpul evenimentelor din decembrie 1989, ceea ce constituie cea mai bună dovadă că instituția Securității l-a abandonat pe șeful statului, participând chiar la puciul militar.

Oricum, 1978 este un an extrem de important în istoria României. În loc să ne relansăm economia națională, prin jocul

¹ Bogdan Păpădie, Gabriel I. Năstase, *Spionii și lovitură*, Editura Obiectiv, Craiova, f.a., p. 100.

² Cristian Troncotă, *Duplicitarii...*, ed. cit., p. 192.

³ Vezi Constantin Aioanei, Cristian Troncotă, *Trădarea se cuibărise...*, *passim*.

de bursă, adică investiții masive, ne-am pus rău, concomitent, și cu sovieticii, și cu americanii. Ce a urmat, se știe, un adevărat embargo economic asupra României din partea occidentalilor, dar și a sovieticilor, cu urmări dezastruoase pentru nivelul de trai al românilor: frig în case, cozi la magazine, foamete, penuria de benzină și gaze naturale, lipsa de medicamente etc. etc. Iar Securitatea mai păzea și rezervele statului, ca nu cumva traiul românilor să fie mai ușor de suportat. La comanda cui a acționat Securitatea în felul acesta, după principiul „ne facem datoria, tovarășe comandant suprem, nu mișcă nimeni în front!”? Și nu mișcă, până când nici dumneavoastră n-o să mai mișcați!

Pacea a recunoscut că la Departamentul de Stat al SUA „este unanimă convingerea că noi cei de aici [adică defectorii Securității din Occident, peste 30 – C.T.] împreună cu cei de acasă [adică cei 50% din aparatul Securității «blat cu rușii»] l-am răsturnat pe Ceaușescu”¹. A uitat să precizeze: „Cu ajutorul neprecupețit al serviciilor secrete ale celor două mari puteri”.

Am studiat de curând un material despre faptul că Grupul Bilderberg (guvernul mondial nevăzut al lumii), care are în componență pe lângă mari diplomați, oameni de afaceri, bancheri, academicieni, universitari, ziariști și foști șefi de stat și ai serviciilor secrete, susținuți financiar de familiile bancherilor Rockefeller și Rothschild, și-ar fi adus o contribuție importantă la prăbușirea comunismului din zona central-estică europeană.² Tot în 1978,

¹ Vezi interviul lui Cornel Dumitrescu luat generalului (r.) Ion Mihai Pacepa, în *Ziua*, 19 februarie 2001, p. 7; și comentariul asupra acestui aspect în Cristian Troncotă, *Duplicatarii. Din istoria serviciilor de informații și securitate ale regimului comunist din România (1965–1989)*, ediția a II-a revăzută și adăugită, Editura Elion, București, 2014, pp. 165–166.

² Vezi cărțile în limba română publicate pe această temă: Andrew Kakabadse, Ian Richardson, Nada Kakabadse, *Grupul Bilderberg. Elita din umbră și influența ei asupra politicii mondiale*, Editura Litera, București, 2014; Cristina Martin, *Clubul Bilderberg. Sfârșitul lumii*, Editura Litera, București, 2016; Daniel Estulin, *Clubul Bilderberg. Conducerea secretă a lumii*, Editura Meteor Press, București, 2008.

Grupul Bilderberg începe să pună în aplicare planul de prăbușire a comunismului. Probabil că, în acest plan, România era trecută la capitolul atragere la economia de piață prin jocul de bursă, încercând să exploateze la maximum ambițiile lui Nicolae Ceaușescu. Refuzând acest lucru, adică să devină un fel de „cal troian” în blocul estic, liderul de la București a situat România pe o poziție de adversitate, ceea ce nu anunța nimic bun. România era o țară mică, dar prea bogată ca să-și permită să promoveze naționalismul în fața unui colos globalist de talia Grupului Bilderberg. De altfel, Grupul Bilderberg îl țintise pe Ceaușescu, să poată fi recrutat pentru ca România, o țară extrem de bogată, să fie penetrată de capitalul străin. Încercarea de recrutare a lui Ceaușescu, prin facilitarea încheierii acordurilor cu Banca Mondială și Fondul Monetar Internațional, este indiscutabil o acțiune a Grupului Bilderberg. Asta cred eu că reprezintă marea greșală pe care a făcut-o Ceaușescu în plan internațional, dar nici cei din jurul său nu au intuit sau nu au vrut să-i explice în ce pericol duce România. Astăzi știm că în jurul lui Ceaușescu erau mulți sfătuitori prosovietici: Gogu Rădulescu, Leonte Răutu, Ioan Ursu, Constantin Dăscălescu etc. Iar Moscova promova cu sârg măsuri active (*aktivnie meropriatiia*) de tip *maskirovka* pentru compromiterea lui Ceaușescu, teza total eronată că ar fi un „cal troian” al Moscovei și chiar agent strecurat în lumea liberă occidentală.¹ Așa ți se întâmplă când te pui nesăbuit și concomitent împotriva celor mari.

În ianuarie 1989, un grup de trei reprezentanți (Henry Kissinger, Valéry Giscard d'Estaing și Yasuhiro Nakasone) ai Trilateralei, structura executivă de politică externă a Grupului Bilderberg, a făcut o vizită la Moscova pentru a-l avertiza pe Gorbaciov că sistemul comunist din Europa central-estică se va prăbuși.² Gurile rele

¹ Vezi Larry L. Watts, *Ferește-mă, Doamne, de prieteni. Războiul clandestin al Blocului sovietic cu România*, Editura RAO, București, 2011, pp. 625 și urm.

² Claudia Mesea Paraschivescu, *De ce a refuzat Nicolae Ceaușescu Grupul de la Bilderberg?*, <https://www.youtube.com/watch?v=TLrq3VK0WwA> (accesat la 12.03.2020).

susțin că ar exista și o scrisoare din partea Bilderberg-ului privind necesitatea condamnării și executării lui Ceaușescu, în decembrie 1989. Dacă este adevărat și va fi publicat un astfel de document, atunci perspectiva evaluărilor istorice se poate schimba cu 180 de grade.

Prea multe forțe implicate în căsăpirea lui Ceaușescu. Înseamnă că deranjase rău de tot pe toată lumea. Și cu ce intenții deranjase? Că își dorea ca țara lui să se dezvolte? Pe de altă parte, apare ca un comunist veritabil, ambițios și încăpățânat de tip paranoic (se considera lider mondial!), îndrăgostit de propria imagine, poate începuse să fie posedat de iluzia grandorii, în orice caz, nu a admis să se supună cuiva și să pună țara cu bogățiile ei la cheremul străinilor. Mai mult ca sigur că știa lucrul acesta (intenția celor mari de a-l suprima), și la fel de posibil aflate și Securitatea. Intervenția lui Constantin Pîrvulescu, foarte critică la adresa lui Ceaușescu, la Congresul al XII-lea al PCR, din 24 noiembrie 1979, a fost un semnal că ambițiile nu-și au rostul, poporul poate avea de suferit în urma unor astfel de politici. Dar nu a ascultat de sfatul unui vechi activist, pe care l-a acuzat de trădare¹, s-a încăpățânat și a mers mai departe, cu toate că vedea cum în jurul lui începe să se manifeste ostilitate. Dar o ostilitate extrem de temătoare și cu o instituție de Securitate în jur care să nu permită coagularea unei grupări de opoziție. Dorea ca doar ea, Securitatea, să fie cea capabilă ca la momentul oportun să dea lovitura decisivă. Și a făcut-o.

Încă un amănunt despre personalitatea lui Ceaușescu în acest an, 1979. Așa cum am menționat, după ce Constantin Pîrvulescu

¹ Imediat după discursul critic a lui Constantin Pîrvulescu din ultima zi a Congresului al XII-lea al PCR, Ceaușescu a cerut să ia cuvântul. L-a acuzat pe acesta că și-a desfășurat activitatea mai mult în afara țării, că a stat departe de poporul român și că indivizi ca el „au trădat și vor trăda întotdeauna”. Să fi avut o premoniție? Se pare că îi cam era frică de trădători, pentru că până la urmă și-a găsit sfârșitul ca urmare a unor acțiuni trădătoare din partea unora aflați la vârful Partidului, Armatei și Securității. Desigur că era încă proaspătă în mintea lui trădarea lui Pacepa.